

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-1-65-27>

УДК 371

Сокальська Ю.О.

Київський державний коледж туризму та готельного господарства

МЕТОДИЧНІ ПРИЙОМИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІДИОМ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Анотація. Стаття присвячена загальнотеоретичним питанням класифікації ідіоматичних виразів, мовним відмінностям від сталих виразів української мови, складнощам перекладу та розуміння таких висловлювань. Подані приклади використання ідіом у сучасній англійській мові. Автор статті спрямовує увагу на методичний аспект засвоєння фразеологізмів, що сприяє їх легшому запам'ятовуванню і використанню у власному мовленні.

Ключові слова: ідіоматичний вираз, фразеологічна одиниця, семантична цілісність, методичні прийоми, умовно-комунікативні вправи.

Sokalska Yuliia

Kiev State College for Tourism and Hospitality

METHODOLOGICAL METHODS FOR LEARNING ENGLISH LANGUAGE IDIOMS

Summary. The article is devoted to the academic issues of the idiomatic expressions classification, language differences between the set expressions of the Ukrainian language, complication in translation and understanding of such phrases. The usage of idioms in the modern English language is provided. The author of the article draws attention to the methodological aspect of learning idioms, which assists in their easier memorizing and using in our own language.

Keywords: idiomatic expression, phraseological unit, semantic integrity, methodological methods, conditionally-communicative exercises.

Постановка проблеми. Актуальність та популярність вивчення англійської мови дає підстави для знаходження оптимальних методичних прийомів для полегшення засвоєння лексичного матеріалу. Добре відомо, що з використанням англійських ідіоматичних виразів мова стає емоційно забарвленою, виразнішою, яскравішою. Знання сталих словосполучень показує високий рівень володіння іноземною мовою. Проблема їх розуміння, засвоєння, перекладу на рідну мову є однією з провідних у лінгвістичній науці. Труднощі при опануванні фразеологічних зворотів з'являються при читанні неадаптованої літератури чи слуханні англійських текстів. Складнощі полягають у тому, що загальне значення фразеологічного звороту не відповідає прямому перекладу окремих елементів висловлювання. Вивчення типів фразеологічних одиниць, їх семантичне значення, опрацювання різноманітних видів вправ дає можливість їх кращого розуміння та полегшення сприйняття мови в цілому. Знання ідіом, вміння використовувати їх у власному мовленні підвищує мотивацію для вивчення іноземної мови, виявляє відмінності та особливості менталітету народу, мова якого вивчається. Використання певних методичних прийомів допомагає легко і швидко засвоювати усталені вислови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз останніх теоретичних досліджень свідчить про необхідність постійного оновлення методичних прийомів в аспекті вивчення сучасних мовних фразеологічних одиниць. Водночас велика кількість наукових праць присвячена загальнотеоретичним питанням класифікації ідіоматичних виразів, їх видів перекладу, відмінностям у розумінні від сталих українських виразів. Багатоаспектно, детально та ґрунтовно над проблемою вивчення фразеологізмів займалися такі вчені: Н.М. Шанський, І.Р. Гальперін, Н.Н. Амо-

сова, О.С. Ахманова, О.І. Смирницький, В.В. Виноградов, О.В. Кунін, К.М. Ряшенцев, Н.Ф. Клименко, В.Н. Телія, Л.П. Пастушенко, Л.П. Сміт, Т.Л. Павленко та інші [5, с. 123]. Згадані вище вчені займалися вивченням різних аспектів класифікації та розуміння фразеологічних одиниць, але використання методичних прийомів для вивчення англійських ідіом не було предметом їх досліджень, що зумовило вибір статті.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується стаття. Робота базується на вивченні методики подання та закріпленні англійських ідіом. Звертаємо увагу на теоретичні питання ідіом як одиниць фразеологізму, її пояснення в різних лінгвістичних дослідженнях. Проте, сучасна доба реформування освіти вказує на необхідність розвитку практичних навичок під час вивчення англійської лексики. Саме для удосконалення видів навчальної діяльності, для підвищення зацікавленості до матеріалу, який вивчається, використовуються відповідні методичні прийоми. Найоптимальніші з них для реалізації практичної мети опанування студентами мовленнєвих умінь на рівні, достатньому для здійснення іншомовного спілкування в чотирьох видах мовленнєвої діяльності: аудіюванні, говорінні, читанні та письмі в типових ситуаціях розглядаємо у статті.

Мета статті. Метою статті є аналіз методичних прийомів вивчення англійських ідіом, їх використання та легшого сприйняття у сучасній англійській мові.

Виклад основного матеріалу. Будь-який, хто вперше починає вивчати іноземну мову, знає: набагато легше запам'ятати слова, ніж зрозуміти, що вони можуть поєднуватись і змінюватись по абсолютно іншим, ніж у нас, правилам. Граматична будова рідної мови тяжіє над нами як єдиний, універсальний зразок.

Ефективність засвоєння конкретного лексичного та граматичного матеріалу часто обумовлюється характером ілюстративного матеріалу, його змістом, можливістю запам'ятати. Такими мовними зразками у багатьох випадках можуть бути англійські ідіоми або фразеологічні вирази. В ідіомах, які визначаються як стійкі неподільні висловлювання з властивими для них єдиним семантичним змістом, проявляються яскраві форми мовної виразності, емоційності, народної творчості.

Фразеологічна одиниця або ідіома – це образний стійкий зворот мови, який виражає єдине поняття, ніж те, що впливає зі значень його окремих складових елементів. Тобто загальний зміст ідіоми не є сумою значень його складових компонентів.

Перекласти ідіоматичний вислів дослівно неможливо, адже зміст фрази може бути втрачений. Складність розуміння значення фразеологічної одиниці, використовуючи дослівний переклад, створює проблему для вивчення ідіоми. Важко зрозуміти чи здогадатись значення фрази, не знаючи її зміст. Під час розуміння значення фразеологічної одиниці використовують такі способи перекладу: переклад абсолютним еквівалентом, відносним еквівалентом, фразеологічним аналогом рідної мови, описовий переклад.

Властива фразеологічним виразам лаконічність не може не привертати увагу під час вивчення іноземної мови. Такі висловлювання підвищують рівень зацікавленості студентів протягом всього періоду навчання. Мотивація до вивчення іноземної мови збільшується під час ознайомлення з тонкощами мови, отримання додаткових знань. Новизна вивчення мови може проявлятися під час розуміння змісту англійських ідіом, їх використання в певному контексті. Саме когнітивна гнучкість, пізнавальна цінність ідіоматичних виразів заслуговує на увагу та вивчення не тільки заради так званої етнографічної зацікавленості, а й заради можливості глибшого розуміння суті сучасних мовних зразків, явищ, процесів країни, мова якої вивчається.

Використання ідіом робить мову доповідача природнішою, яскравішою, показує високий рівень володіння іноземною мовою. Адже англійська мова відома великою кількістю фразеологічних одиниць. Їх використовують у фільмах, телепрограмах, газетах, художній літературі, дискусіях, побутових розмовах, повсякденному житті. Художня виразність, емоційна забарвленість, неформальність вираження думок досягається за допомогою ідіом. Тому для створення неповторного колориту мови, способу мислення, стилістичного забарвлення своїх творів, англомовні письменники часто використовують ідіоматичні вислови. Ідіоми вивчають у середніх та вищих навчальних закладах для покращення рівня знань з англійської мови.

Для вивчення методики подання та закріплення англійських ідіом пропонуємо звернути увагу на теоретичне поняття ідіоми як одиниці фразеологізму, її пояснення в різних лінгвістичних дослідженнях.

Лінгвіст, професор філологічних наук Ахманова О.С. визначає фразеологізми як «сполучення слів, в яких семантична цілісність домінує

над окремими структурними елементами, в результаті чого таке словосполучення розглядають як еквівалент окремого слова у складі речення» [1, с. 504].

Пропонуємо поняття фразеологічних одиниць, яке дає лексикограф, доктор філологічних наук, професор Гальперін І.Р.: «Кожна мова має сполуки слів, де зміст цілого має перевагу над змістом складових елементів або значення всього словосполучення є не точним, а іноді зовсім не впливає з суми окремих частин даного сполучення слів. Такі словосполучення називають фразеологічними одиницями. Найбільш характерною рисою фразеологічних одиниць є незмінне розташування їх складових елементів та змістова єдність всього сполучення. Стійке семантичне поєднання сполучень слів є мовним надбанням та його лексичною складовою частиною. Фразеологізмами користуються як готовими одиницями мови та відтворюють у даній мові» [4, с. 169].

Щодо класифікації фразеологізмів, академік Виноградов В.В. розглядає фразеологізми з точки зору семантичної єдності їх складових елементів. Фразеологізми, як стійкі словосполучення, які використовуються в переносному значенні, поділяються на три групи: 1) фразеологічні зрощення; 2) фразеологічні єдності; 3) фразеологічні сполучення [2, с. 143]. Такий поділ виник в залежності від використання переносних значень фразеологізмів.

В сучасній англійській мові використовуються такі приклади даних типів фразеологічних одиниць:

1) *фразеологічні зрощення* – це сполучення слів, частиною яких є слова, які не використовуються в сучасній англійській мові чи значення окремих слів не пов'язане зі значенням загального висловлювання. Історичне значення таких фразеологічних зрощень пояснює їх сучасне використання. Наприклад, вираз «go Dutch» має значення «платити в складчину, платити кожному за себе». Його дослівний переклад може бути як «йти, робити по-голландськи». Тому цей ідіоматичний вираз дослівно перекладати не варто. Історія виникнення цієї ідіоми вказує на її походження. Відомо, що в XVII столітті, у 1652 році, розпочалась перша англо-голландська війна. Метою війни було домінування на морських просторах Північного моря. Результатом політичних та економічних суперечностей став цілий ряд війн. Тому з часом з'явилися різні вирази, метою яких було приниження ворога. Зокрема, фраза «go Dutch» вказувала на голландську скупість. В XIX столітті з'явилась ідіома, яка вказувала на суворість голландців, «to talk to like a Dutch uncle» – наставляти по-батьківськи; журити когонебудь. Фраза «to fight like Kilkenny cats» – «бити як кілкенійські коти (які билися доти, поки від них залишалися лише хвости), битися до взаємного знищення» також має історичне походження. Одна з легенд говорить про запеклу боротьбу між ірландськими містами Kilkenny і Irishtown у XVII столітті, що привело до їх повного знищення [5, с. 125]. Ідіома «a white elephant» – «непотрібна річ, подарунок, якого важко позбутися» пов'язана з історією про індійського короля Сіама. Король дарував білих слонів тим, кого хотів

розорити. Цю легенду також датують XVII століттям. Ідіома «to rain cats and dogs» має кілька пояснень, а означає «дощ ллє, як із відра». Одне з пояснень відноситься до середньовіччя, говорять, що в давні часи тваринам не дозволялось жити в будинках, тому кішки і собаки жили на покрівлях будинків. Коли йшов сильний дощ, вони падали вниз [10].

2) *фразеологічні єдності* – це стійкі словосполучення, які зберігають значення окремих складових елементів за наявності загального переносного значення. Наприклад: to throw the house out of the windows – перевернути все дором дном; to throw dust into smb.'s eyes – заговорювати зуби; to throw mud at smb. – поливати брудом; to make ends meet – зводити кінці з кінцями (відчувати матеріальні складнощі); to cut corners – заощаджувати; to break one's neck – робити все можливе, працювати багато і старанно; to cry over spilt milk – втраченого не повернеш; to make a storm in a teacup – зробити з мухи слона; to burn the candle at both ends – запрацюватись, перевтомитись; to spill the beans – видати секрет; to burn bridges – спалювати мости; to be narrow in the shoulders – не розуміти жартів.

Своєю виразністю, метафоричністю фразеологічні зрощення близькі до фразеологічних єдностей. У фразеологічних єдностях використовується сучасна англійська лексика в переносному значенні, але зберігається значення окремих компонентів. В цілому такі вирази зрозумілі у сучасній англійській мові. Наприклад, «to tie the knot» – одружитися, тобто зв'язувати вузол. Ідіоматична фраза залишилась з часів існування традиції зв'язувати молодятм руки стрічкою, щоб символічно скріпити на довгі роки їх життя. Вираз «to make a mountain out of a molehill» – робити з мухи слона, щось перебільшувати вказує на слово «mountain» як щось велике, а «molehill» – як щось маленьке, те, що не має значення.

3) *фразеологічні сполучення (послання)* – стійкі сполучення слів, які складаються з слів, що мають вільне, фразеологічно пов'язане значення [2, с. 143]. Наприклад: a piece of cake – легко завдання; an eager beaver – працююча людина; sky-high prices – дуже високі ціни; a bosom friend – найкращий друг; the Indian summer – бабине літо; apple of discord – яблуко розбрату; cock one's nose – задирати ніс; Augean stables – Авгієві стайні; Swan song – лебедина пісня; point of view – точка зору.

Ще один тип фразеологічних одиниць виділив професор Шанський Н.М.

4) *фразеологічні вирази* – стійкі фразеологічні звороти, складаються з слів з вільним номінативним значенням. Фразеологічні вирази використовують як готові мовні одиниці з буквальним значенням компонентів, мають постійний лексичний склад і семантично подільні [9, с. 56]. До таких фразеологічних зворотів відносять англійські прислів'я та приказки, які вживаються в прямому значенні. Відомо, що прислів'я та приказки характеризуються своїм постійним, незмінним складом.

Прислів'я – логічно побудовані вирази, мають закінчену думку з повчальним змістом, найчастіше складаються з двох частин. Наприклад: all is well that ends well – все добре, що добре за-

кінчується; if there is a will, there is a way – де бажання, там і вміння; at home even the walls help – вдома і стіни допомагають; many men, many minds – скільки людей, стільки і думок; out of sight, out of mind – чого очі не бачать, того і серцю не жаль; live and learn – вік живи, вік учись; no pain, no gain – без болю немає прогресу; a man is known by the company he keeps – скажи мені, хто твій друг, і я скажу, хто ти; a sound mind in a sound body – в здоровому тілі здоровий дух; cheek brings success – самовпевненість приносить успіх; a hungry man is an angry man – голодний чоловік – сердитий чоловік.

Англійські приказки – це усталений лексичний вираз, образна метафора, яка називає певне явище. Наприклад: as busy as a bee – дуже зайнятий; to be more dead than alive – бути дуже втомленим; as old as the hills – древній, як пагорби; the eyes are the window of the soul – очі – дзеркало душі. В прислів'ях як неподільних висловлюваннях з характерним для них семантичним значенням і в приказках, які не обов'язково можуть бути сталим висловом, але є образним висловлюванням, проявляється народна мудрість, афористичність, влучність, виявляється, як сказав відомий англійський філософ Френсіс Бекон, «геній, розум і дух нації».

Таким чином, ми розглянули загальнотеоретичні питання щодо класифікації фразеологічних одиниць. Зосередження на методичній частині засвоєння фразеологізмів дає можливість відчувати радість від вивчення та розуміння іноземної мови, зробити процес засвоєння англомовної лексики цікавим та змістовним. Естетична експресивність ідіоматичних висловів спрямовує увагу студентів на мовні структури, їх легше запам'ятовування і використання у власному мовленні за умови застосування найбільш оптимальних методичних прийомів. Крім того, постійне повторення фразеологізмів під час виконання лексичних та граматичних вправ, дозволяє не зосереджуватись на формально – структурному аспекті мовного висловлювання, а звертати основну увагу на його зміст.

У процесі ознайомлення з ідіоматичними висловлюваннями можна використовувати різноманітні способи семантизації: перекладні та безперекладні. Перекладні способи розкриття значень англійських фразеологічних одиниць включають: однослівний переклад, багатослівний переклад, пофразовий переклад, тлумачення значення або пояснення ідіоми рідною мовою. До безперекладних способів розкриття значень англійських фразеологічних одиниць відносять: наочна семантизація – демонстрація малюнків, картин, жестів; мовна семантизація – за допомогою контексту, ілюстративного речення, зіставлення однієї ідіоми з іншою відомою раніше; дефініція – опис значення фразеологічного виразу за допомогою уже відомих слів.

Обираючи спосіб семантизації, необхідно брати до уваги мовну підготовку студентів. На початковому рівні підготовки переважають такі способи семантизації як наочність та однослівний, багатослівний чи пофразовий переклад. На середньому, вище-середньому, підвищеному рівнях підготовки можна застосовувати дефініцію або тлумачення іноземною мовою. Оптималь-

ність того чи іншого способу семантизації кожного висловлювання визначається його економічністю і надійністю: чим менше зусиль і часу потрібно для розкриття значення ідіоми, чим точніше розуміння студентами її значення, тим краще обрано спосіб семантизації. У багатьох випадках доцільно об'єднувати два чи більше способів, наприклад вербальну наочність (контекст) та невербальну (малюнок, рухи, жест тощо) [6, с. 95-96]. Наведемо приклад розповіді опису значення ідіоми в контексті.

Today we're going to speak about skating on thin ice. What does this idiom mean?

So, skating on thin ice... I guess you can imagine how safe this activity is. Oh, sorry, I wanted to say how dangerous it is to skate on thin ice. Guess what? I'm going to tell you a new story about one of my friends. At her work she used to gossip about her boss. I told her she was skating on thin ice and she couldn't trust her colleagues but she wouldn't listen. Now her boss found out about this 'nice' habit of hers and he asked her to leave the company. In general if you say that somebody is skating on thin ice, you mean that they're in a risky situation. Like my friend who was gossiping about her chief.

So, just let me repeat this expression one more time 'skate on thin ice'. By using this idiom you mean that somebody is doing something risky and might have to suffer consequences later. Do you think that skating on thin ice is a good idea? I don't.

У процесі автоматизації дій студентів з новими фразеологічними одиницями слід передбачати заходи для зняття і подолання труднощів засвоєння лексичного матеріалу. Основним типом вправ тут є рецептивно-репродуктивні та продуктивні умовно-комунікативні вправи, в яких студент сприймає зразок мовлення і виконує з ним певні дії (в усній або письмовій формі) згідно створеної ситуації мовлення, виконуючи такі види вправ:

- імітація фразеологічних одиниць;
- лаконічні відповіді на альтернативні запитання викладача;
- підстановка у зразок мовлення;
- завершення зразка мовлення;
- розширення зразка мовлення;
- відповіді на інші типи запитань;
- самостійне вживання фразеологічної одиниці у фразі, реченні;
- об'єднання зразка мовлення у понадфразові єдності – діалогічну та монологічну;
- урок презентація на основі певного фразеологічного матеріалу;
- складання діалогів з заміною даних виразів на ідіоматичні;
- пояснення значення словосполучення, не називаючи його;
- складання із запропонованих літер ідіоми за заданою темою;
- розповідь про історію виникнення ідіоми;
- письмові завдання-міркування, які мають на меті розкриття та передачу змісту тієї чи іншої ідіоми;
- написання листа другу, використовуючи вивчені ідіоми;
- написання тестових завдань з багато кількісним вибором;
- виконання навчальних кросвордів [3, с. 41-42].

Наведемо приклади умовно-комунікативних вправ для автоматизації дій студентів під час вивчення фразеологічних виразів.

Listen and answer the questions.

TIT FOR TAT

An American lady, travelling in England some years ago, got into a compartment of a smoking-carriage where an Englishman was smoking a pipe. For a short time she sat quietly, expecting that the Englishman would stop smoking. But then she began to cough and sneeze, trying to show him that she objected to the smoke. At last, seeing that the man took no notice of her and did not put out his pipe, she said: "If you were a gentleman, you would stop smoking when a lady got into the carriage." "If you were a lady," replied the Englishman, "you wouldn't get into a smoking-carriage." "If you were my husband," said the American lady angrily, "I would give you poison." The Englishman looked at her for a moment or two.

"Well," he said at last, "if I were your husband, I would take it" [7, с. 27].

I. Explain the context in which these words have been used: a compartment, to cough, to object, to take no notice of, a carriage.

II. Say which statements are false or true.

- 1) A French lady was traveling in Germany.
- 2) The lady was in the compartment of a smoking carriage.
- 3) The Englishman was smoking a big cigar.
- 4) For a short time she sat quietly.
- 5) She expected the man to propose her a cigar too.
- 6) She began to cough and sneeze.

III. Choose the correct answer, please.

- 1) What did the lady want to show?
  - a) she tried to show her joy; b) she tried to show her objection to smoking;
  - c) she tried to show her pleasure.
- 2) What did she see?
  - a) the man did as she wanted; b) the man took no notice of her; c) the man took the pipe away.
- 3) Did the man put out his pipe?
  - a) no, he didn't; b) yes, he did; c) no, he refused to do it.
- 4) What did the lady remark?
  - a) that he was a gentleman; b) that he wasn't a gentleman; c) that he was a polite man.
- 5) What was the man's answer?
  - a) that she was bad-mannered; b) that she was well behaved; c) that she was not a lady.

IV. Finish the sentences, please.

- 1) The lady said that she would give him a) some milk; b) some wine; c) some poison.
- 2) The man answered that he could a) take it; b) throw it out; c) buy it.
- 3) The lady began a) to sneeze; b) to cry; c) to smile.
- 4) The man did not put out a) his bag; b) his pipe; c) his case.
- 5) She thought that he would a) pay attention to her; b) notice her; c) look at her [8, с. 43].

Поряд з умовно-комунікативними завданнями у процесі засвоєння фразеологічних одиниць застосовуються також і некомунікативні вправи: повторення словосполучень і мовних кліше за викладачем, заповнення пропусків у реченнях відповідними словами; називання ідіоми за її дефініцією або зображенням; називання синоніміч-

них фразеологічних одиниць; складання речень з окремими ідіомами; знаходження еквівалентів у рідній мові до даних сталих словосполучень англійської мови; заповнення пропусків у тексті при читанні, що розвиває здатність до прогнозування; вибір значення ідіоми з кількох даних значень; визначення значення фразеологічного виразу за словником; визначення значень незнайомих ідіом за їх компонентами; здогадка про значення стійких словосполучень за контекстом [6, с. 103-104].

Висновки. Отже, використання найбільш оптимальних методичних прийомів під час ознайомлення та автоматизації дій з новими фразеологічними одиницями привертає увагу студентів

до вивчення англійської лексики в більш детальній формі. Різноманітність видів вправ дає можливість підвищити рівень засвоєння матеріалу, подолати труднощі розуміння нових фразеологічних одиниць, розвивати комунікативні навички правильного використання стійких мовних зворотів. Адже справжнє володіння мовою – це вміння говорити, передавати свої думки вільно і невимушено. Фразеологічні вирази дають можливість висловлювати емоції, почуття на рівні носія мови. Саме ці фактори є вирішальними у сучасному світі, де знання іноземної (англійської) мови є одним з необхідних компонентів для досягнення професійних успіхів.

Список літератури:

1. Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов / О.С. Ахманова. – М.: Изд-во «Советская энциклопедия», 1969. – 608 с.
2. Виноградов В.В. Об основных типах фразеологических единиц в русском языке / Виктор Владимирович Виноградов // Лексикология и лексикография : избранные труды. – М.: «Наука», 1977. – 312 с.
3. Вознюк Т.М. Методика вивчення англійських ідіом студентами закладів вищої освіти. [Текст] / Т.М. Вознюк // Молодий вчений. – 2017. – № 2. – С. 39-42.
4. Гальперин И.Р. Очерки по стилистике английского языка / Илья Романович Гальперин. – М.: Изд-во литературы на иностранных языках, 1958. – 457 с.
5. Камінська В.С. Теоретичні дослідження фразеологічних одиниць у сучасній лінгвістиці // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова, 2011. – С. 122-128.
6. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 1999. – 320 с.
7. Посібник з аудіювання [Текст] : книга для викладачів / Авт.-уклад.: Т.М. Гусак, Н.О. Мірошніченко; Міністерство освіти України, Київський Національний економічний університет. – К.: КНЕУ, 2000. – 144 с.
8. Посібник з аудіювання: книга для студентів / Авт.-уклад.: Т.М. Гусак, Н.О. Мірошніченко; Міністерство освіти України, Київський Національний економічний університет. – К.: КНЕУ, 2000. – 160 с.
9. Шанский Н.М. Фразеология современного русского языка / Н.М. Шанский. – М., 1985. – 160 с.
10. Oxford Dictionary of English Idioms / A.P. Cowie, R. Mackin & I.R. McCaig: Oxford University Press. – 2008. – 685 p.